

A forgatás nélküli sávos talajművelés nedvességmegőrző szerepének vizsgálata az oltott görögdinnye fejlődési paramétereire és termés hozam eredményeire különböző öntözővíz adagok esetén

Krizsán Patrik

Mezőgazdasági vízgazdálkodási mérnöki Szak, Mesterképzés, Levelező tagozat
Környezettudományi Intézet, Öntözésfejlesztési és Meliorációs Tanszék, Szarvasi Képzési Hely

Belső témavezető: Dr. Balázs Gábor, adjunktus, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Budai Campus, Kertészettudományi Intézet, Zöldség- és Gombatermesztési Tanszék

Napjainkban egyre gyakoribbá válnak az aszályos időszakok, amelyek alapját az egyre hosszabb csapadékmentes periódusok, kevesebb éves csapadékmennyiségek, illetve azok egyenlőtlen eloszlása képezi. Mindezek hatására hazánk növénytermesztése átdolgozást igényel, ugyanis a jelenlegi termesztés hosszútávon nem fenntartható. Erre megoldást legfőképpen a nedvességmegőrző talajművelésre való áttérés jelenthet, valamint a kijuttatott öntözővíz minél gazdaságosabb felhasználása, és annak minél nagyobb mértékű hasznosulása a termesztett növény számára. Habár számtalan szántóföldi növényünk terén már alkalmazásra kerültek a minimális talajművelési gyakorlatok, azonban kutatásom megkezdése előtt hazai viszonylatban nem sok helyen talákoztam a technológia alkalmazásával zöldségnövény termesztés során. Ennek következtében kísérletemben egy kertészeti növénykultúrát, a görögdinnyét vizsgáltam. Munkám megkezdése előtt kutatásom legfőbb célja volt, hogy a kevesebb talajbolygatás következtében minél nagyobb mértékben őrizsem a talaj nedvességtartalmát, ennek hatására a kijuttatott öntözővíz gazdaságosabb felhasználása valósuljon meg. Ezek következtében pedig akár egy jövedelmezőbb, hosszabb távon fenntartható növénytermesztés kialakítása, illetve a talajvédő művelések szélesebb körben való elterjesztése a zöldségtermesztésben is. A korábban leírtak gyakorlati megvalósítása érdekében egy 2 éves kísérlet került beállításra 2023-2024-ben, Medgyesegyházán, amelyben egy hagyományos (forgatásos) és egy forgatás nélküli (sávos) talajművelési mód összehasonlítása történt, 3 különböző öntözővízadag alkalmazásával, 4 ismétlésben. Vizsgálatra került egy kontrollt képező, öntözetlen kezelés is, amely csak beiszapoló öntözésben részesült a palántaültetés során. A kísérlet eredményei rámutattak arra, hogy a minimális talajbolygatás

bizonyos esetekben talajnedvesség megőrzést eredményezhet, főleg a tavaszi induló vízkészletek esetében. Ez a pozitív hatás azonban a görögdinnye terméshozamai tekintetében nem minden esetben jelentkezett. Így a sávós művelések alacsonyabb termelési költsége ellenére sem keletkeztek magasabb profitok a legtöbb esetben. Azonban ez a termésnövekedés nem volt számottevő, így elmondható, hogy a görögdinnye sekélyebb művelés esetén is képes megbízható termést hozni. Mindezek alapján úgy gondolom, hogy a sávós művelési mód kedvező alternatívát jelenthet a görögdinnye adott évjáraton belüli másodnövényként történő termesztése esetén, amikor már a szántás elmunkálása nem megfelelően végezhető el. Kísérletem rávilágított arra a tényre is, miszerint aszályosabb évjárat esetén a sávós talajművelés esetén kisebb mértékű termésmennyiség csökkenés következett be, amely arra utal, hogy aszályosabb évben indokoltabb lehet a kevesebb talajbolygatású művelési módok alkalmazása.